

Wymiana bitcoina jako usługa zwolniona z VAT

Joanna Prokurat

16 lipca 2015 r. rzecznik generalny Juliane Kott, przedstawiając opinię w sprawie C-264/14 Skatteverket przeciwko Davidowi Hedqvistowi, opowiedziała się za traktowaniem wymiany bitcoina jako usługi zwolnionej z VAT.

Sprawa została wszczęta w wyniku złożenia przez sąd administracyjny w Szwecji wniosku do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) o wykładnię dyrektywy o VAT i wskazanie:

- czy art. 2 ust. 1 ww. dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że transakcje polegające na wymianie waluty wirtualnej na walutę tradycyjną i waluty tradycyjnej na walutę wirtualną, dokonywanej za wynagrodzeniem uwzględnianym przez usługodawcę w obliczeniu kursu wymiany, stanowią odpłatne świadczenie usług,

a jeśli tak, to czy

- art. 135 ust. 1 dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że opisane powyżej transakcje wymiany są zwolnione z VAT.

Swoje stanowiska zgłosiły Estonia, Niemcy, Norwegia i Wielka Brytania. Kraje te wzięły również udział 17 czerwca br. w posiedzeniu TSUE, podczas którego co do zasady zgodnie twierdząco odpowiedziały na pytanie pierwsze, ale zaprezentowały odmienne stanowiska co do zwolnienia rozważanych transakcji z VAT. Zdaniem Estonii VAT powinien być naliczany od całej kwoty, nie tylko prowizji, a zdaniem Niemiec – tylko od prowizji. Wielka Brytania optuje za całkowitym zwolnieniem z VAT. Podczas posiedzenia Komisja Europejska opowiedziała się za zaliczeniem transakcji wymiany bitcoina do usług finansowych zwolnionych z VAT.

Powyższe stanowisko Komisji Europejskiej znalazło teraz odzwierciedlenie w opinii rzecznika generalnego, w której czytamy, że dostawa bitcoina pełniącego funkcję środka płatniczego (jakkolwiek nie prawnego środka płatniczego) nie stanowi świadczenia podlegającego VAT, podobnie jak dostawa innych środków płatniczych.

Usługę opodatkowaną VAT stanowi natomiast wymiana bitcoina, przy czym z uwagi na funkcje bitcoina wpisuje się ona w katalog usług wskazanych w art. 135 pkt 1 dyrektywy o VAT korzystających ze zwolnienia z VAT (na podstawie niemieckiej wersji językowej).

Opinia ta nie stanowi rozstrzygnięcia w sprawie ani nie jest wiążąca dla sędziów TSUE, jednak stanowi ważny głos w dyskusji i może wpłynąć na treść wyroku.

Podejście rzecznika generalnego zasadniczo odpowiada charakterowi bitcoina jako ekwiwalentu środka płatniczego. Akceptacja tego podejścia przez TSUE z pewnością pozytywnie wpłynęłaby na atrakcyjność transakcji z udziałem bitcoina. Wzrosłaby opłacalność profesjonalnego obrotu bitcoinem na rynku krajowym, gdyż profesjonalna sprzedaż bitcoina w kraju nie byłaby obciążona podatkiem, tak samo jak nie podlega VAT zakup bitcoina od osoby fizycznej (standardowego użytkownika bitcoina). W przeciwnym wypadku odsprzedaż bez VAT byłaby możliwa wyłącznie poza UE.

Podejście takie wychodzi również naprzeciw systemowemu założeniu bitcoina, jakim jest anonimowość uczestników transakcji. Anonimowość ta bardzo utrudnia prawidłowe rozliczenie VAT przy stosowaniu stawki podstawowej, które wymaga, w szczególności w stosunkach transgranicznych, ustalenia statusu stron jako podatników VAT, kraju ich siedziby czy rejestracji dla VAT itp. W przypadku usług zwolnionych z VAT zakres wymaganych danych jest bardzo ograniczony. Wskazane podejście umożliwia więc w ogóle dokonanie rozliczeń kwot VAT i może pozytywnie wpłynąć na rozwój rynku wirtualnych walut.

Niezależnie od ostatecznego rozstrzygnięcia wyrok TSUE powinien wyeliminować istniejącą niepewność co do opodatkowania obrotu bitcoina na gruncie VAT w ogóle. W kolejce czekają jednak kolejne pytania dotyczące podatkowego rozliczenia obrotu bitcoina, np. związane z dokumentowaniem takich transakcji czy wyceną bitcoina dla celów podatkowych. Odpowiedzi powinny udzielić władze krajowe.